

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an **40** coroane. — Pe șase luni **20** coroane. — Pe trei luni **10** coroane.
Ziarul apare **Martia, Joia și Sâmbăta**

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articlele nepublicate nu se împosiza.

Prețul inserțiunilor, după invocălă**Abonamentele și inserțiunile**

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Propunerile de actualitate

— In vederea congresului preoțesc —

Să rupă gheata și să convocați și preoțimene la sfat la Sibiu.

Sfântul ei poate va încheia și rul congreselor românești, care în timpul mai nou urmărat lanț unul după altul.

Vremile istorice cer programe și munca stărătoare la consolidarea noului stat român.

Era vremea să și spună și preoțimene păsurile ei. Programul publicat face bine, când în fruntea preoților preoțimii pune în primul plan chestia unitării bisericilor ortodoxe din regat.

Avea trebuință de o biserică puternică ortodoxă, care să intrunească în sine toate aspirațiile religioase din România întregă.

Și mai bine face programul, când propaganda religioasă o pune de viitoare tâmpă a bisericii ortodoxe, devenită acum un trup și un sulfet.

Oধিনă, în eșevă, numai oamenilor bătrâni cade bine. Tinerii luptă, urmăresc idealuri. Luptă și farnecul vieții.

Prin ridicarea steagului de propagandă, biserică vrea să dea dovadă, că nu e îmbătrânată, și sănătății de minciună cel ce cred, că bisericii i s-a tras clopotul de moarte și zic că numai mormântarea i se mai aşteaptă.

Prin luptă misionară va scoate biserică la veală comorile scumpe ale scrierii, ce se revărsă atâtă har asupra poporului credincios. Lupta aceasta asigură viitorul bisericii. Notez de altfel, că lupta de care și vorba, nu va fi pornită contra altor biserici creștine, ci contra necredinței și a anarhiei spirituale, ce emaneează din necredință.

Amințesc acestea în treacăt. Căci cu-vantul nu-l am ridicat pentru a aduce elogii programei congresului preoțesc. Cuvântul mi-l ridic pentru a arăta: ce nu se cuprinde în program, desii ar trebui să fie acolo, mai ales astăzi când pe ruinele lumii vechi se zidește lume nouă.

Se șiie din parabolă biblică ce a pătit nuntașul, care a intrat în casă cu ospățul fără podobă. A fost dat afară, ba a primit și pedeapsă, de ce nu respectă sărbătoarea. Nu cuniva să poțâm și noi așa cu propaganda religioasă.

Mai zilele frecute intră cineva la mine în birou, și cere permisie la căsătorie cu o rudenie, pentru care legea civilă nu deneagă permisiile.

— «Nu se poate!» zice.

— «Cum nu, părintel! Acum s'au deslegat totul, acum trebuie să avem legiuină!»

Și mi-au trebuit sfotjări, ca să aduc la dumerie pe omul meu, că nu se postează schimbă de azi pe mâne ce au așezat sfintii părinți ai bisericii, luminătă de Duhul Sfânt.

Cazuri de felul acesta zidă și se ivesc în mijlocul poporului.

Converzirea citată arată, că nu e destul a hotărât cum are să se facă propaganda, și că neapărat trebuie să ne punem pe teren misionar. Mai trebuie și alteva. Trebuie să ne acomodăm cu propaganda în multe privințe spiritual și temporal. În zadar voi predica eu bunăoară că «postul și instituție bună, în zadar voi lăuda folosul cel-adiuce sănătății, aproape nimănui nu mă va asculta. De ce? Referințele vieții, ocupăriunile oamenilor, au suferit în cursul timpului schimbări, și ce a fost bun și du cător la evlavie stunci, nu se mai poate susține astăzi. Orij doar servește mai bine evlavie preotul văduv, care își ține «economă» la casă, decât cel care sănătatea a două căsătorie, după toate formele?

Cazurile, altcum bine stiute, denotă, că înainte de a începe misiunile și paralel cu activitatea de *renoare*, să se înceapă și cu reforma internă, cu îndreptarea unor dispoziții arhaice, mai mult privitoare la disciplina bisericescă, decât taine, că să nu fie acestea pedește misiunilor și să nu se poată zice, că biserică omoară cu formele învechite, la care tine.

Nime nu se scandalizează și nu e atins nici un interes bisericesc, dacă d. p. se permite cuiva căsătorie, cu abandonarea gradelor spirituale, de care poporul nici nu ține socoteala astăzi; și nime nu se supără pe biserică, dacă ea în locul celor 4 posturi, ordonează altfel de înfrângător pe seama oamenilor, decât cele prezise; tot asa admite poporul căsătorie a două pentru preot.

E timpul prefacerilor. În aceste, materii, și altele de natură aceasta, are să ia pozitia congresul preoțesc.

Pozitia se poate lăua, fără nici un pericol de desbinări bisericești; pentru că toată lumea îsa găndește. Alte biserici au desfășurat mai demult deslegăriile. Deslegarea o folosește chiar de armă contra noastră, și prozelitism fac cu ea.

Când catolicismul apusean e pecale de a permite căsătoria preoților săi, de ce să ne ferim noi de ea, noi ceice nici când n'am facut din căsătorie preoților capitalul ce-l au făcut romano-catolici?

Noi, preoții, nu cerem mai mult, decât să rugăm Arhiepiscopul, să rezolve dănsii cheștiile în virtutea plenitudinei puterii lor duhovnicești, ex-creștin în cazuri date și în congregație unii cu alții, puterea de deslegare ce o au moștenit o dela St. Apostoli.

Vasile Gan, protopop.

**Conții Andrásy și Apponyi
earăș pe arena publică**

Dé cand au făcut ungurii revoluția și au proclamat republică, aristocrația sovină și s-au ascuns de nu li se mai audie de nimeni. Acum își ridică cuvântul din nou doi reprezentanți tipici ai călătorilor nostri de odinioară. Unul este contele Iuliu Andrásy, celuilalt faimosul conte Apponyi. Iuliu Andrásy se află în Sfârșit, unde părăză pentru cauza ungurească, în acest scop a publicat un articol în *«Revue Politique»*, din Lausanne, spunând lăută astfel următoare:

Desmembrarea Ungariei ar fi un abuz al forței și ar face din jara aceasta, — care ar recunoaște de altminteri suprenaturală puterile apusene, — un factor al neliniștelii și al anarhiei internaționale. Politica maghiară, în urma catastrofei, s'a transformat (?) cu desăvârșire și numai prepozită o putere să lăunceze pe maghiari earăș pe urmele celei vecni. Alianța cu Germania a fost slabită ch'iar în cursul răsolubului și ca fost niciinătă în urma propunerii ce am făcut-o pentru pace separată. Cu toate serviciile ce ni le facă Germania mai naivă, nu vom mai fi niciodată instrumentul ambiciozilor mondiale ale pangermanismului. Supremacia anglo-saxonă nu întră înțelește. În Ungaria nici o opozitie, Supremacia Angliei în Orient era pentru Ungaria garanția cea mai bună. Ungaria n'a împediat niciodată politica națională a Franței și nu o va face aceasta nici în viitor. Namai sistemele de alianță de mai naivă nu au putut împinge la o dusnăjne. Dacă însă U'garie ar rămâne capabilă de viață și nu va fi împinsă la desnăjdeu, pangermanismul trebuie se renumește la orice alianță de revansă cu noi.

Aspirațiunile României asupra celor 26 de județe ale noastre, sănătunul nelăudărit (?) dar sănătățis ch'iar din punct de vedere românesc, primejdiosse (?) în general în străinătate de judecăți greșită chestiunea naționalităților din Ungaria. Aceasta nu este așa de învenită, precum o prezintă unul doamnei de la Ungarie.

Pe urmă spune, că chestiunea naționalităților din Ungaria să nu putea rezolvi, dându-se autonomie națională tuturor popoarelor.

Ea contele Apponyi a făcut o conferință la Budapesta. Tenorul vorbirile lui Apponyi este acela că ar articulaționul scris de Andrásy. Își închină și aceasta steagul înaintea Angliei și Franței. Apoi pecună celaltă, așa și el, când linguește, când amenință.

Înălță ce spune într-un loc:

— Trebuie să recunoaștem în mod bărbătesc, acum după ce am fost invinsă, că a fost greșită politica pe care am urmat-o până acum. Recunoaștem că trebuie să urmăm curs nou, dar să o facem aceasta cu demnitate, nu cercând milă, ci cu simț și modeste, ce-l drept, dar să facem ca să simțescă și aceea, că într-

că nu ni se va face dreptate, nu generațunea astă, dar generațunea viitoare va găsi mijloc, ca națională care a suportat o valizătate turcească de 150 de ani, să și redăgeze hotările vecinilor.

Conții Andrásy și Apponyi par a ești în acest chip din rezerva pe care le-o impunse imperios revoluția. Aceia, cari își văzuseră prefațe în ruine pentru todeanu doctrinile lor, construcții politice bazate ne reacționarism, astăzi încă vorbească din nou.

Pumnulele lor ascuțite încă cu care obisnuiau odinioară să lovească fără mă în inimă naționalității, din cuprinsul Ungariei, le tăiemusă cu mețegsuri sub anterioare de călugări poacoală.

Cunoaștem această poveste veche, ce începe și se repetă din nou, când, dinții lupului său foliți și limba subțiată, pentru scopuri viciene, Faimoșii conți dela Budapesta, dintre cari unul creezețe de prezent milă în Elveția cu vorbe cuviosă, au primit pe urmă trecutul lor politic în opinia publică, contururi atât de grave, încât nu este nevoie de opiniere prea mare, pentru a le simula masca de pe față, în anul 1914, sprinjindu-se pe autoritatea lor de condacători de partide, prim-ministrul Tisza a inițiat răsolul, ear toate acțiunile și întreprinderile sale de mai târziu, au sfătul cel mai puternic resușit în oratorie și demagogia acestor conți setosi să ale că o formulă nouă, care ar fi putut să asigure supremației maghiare alte 10 veacuri de viață și de stăpânire tineră.

Cu aprobarea lui Apponyi și Andrásy, de și se găseseră în plină opozitie, — contele Tisza în vara anului 1914 și-a început marcia să operă pentru incendierea Europei întregi. El au fost deopotrivă consilierii intiali ai prim-ministrului todeanu de către care se lăsa în discuție largirea și aprofundarea tratatului de alianță cu Germania, ce se sprijina pe ideea unei confederări a statelor Europei centrale.

În primăvara anului 1918 Andrásy și Apponyi au apărut cu toate energiile de căr dispușe păstrarea afilielui cu Germania. Împotriva pacii separate, solicitată săa de adeseori de populație obosită până la istovire.

Pentru menințarea și cimentarea blocului posterior central, acești doi reprezentanți tipici ai sovinimului unguresc, au mers unul la Sofia, iar celălalt la München, susținând cu toate mijloacele, falsificând chiar rezultatele istoriei și statistică, continuarea răsolului de exterminare împotriva înțelegerii.

Andrásy a fost acela, care a prețins anexarea muntelelor Löwen și a cerut *rectificarea de graniță* față de România, iar Apponyi a pledat cu toată energia sa pentru înființarea «Zonei Culturale» în Ardeal, care avea să lovescă una din arterele cele mai însemnate a vieții poporului românesc.

Acum acești lapid și-ar schimbă părul și ar face pe prietini înțelegerii. În acest chip ei speră să poată salva cauză desesperată a maghiarilor.

Dar, marile puteri ale Apusului nu pot fi umbilate cu apă rece, nu pot fi seduse cu fraze minținoase și lingusitoare.

Zadarnic se mai svârcolesc maghiarii. El iau astăzi răspînta binemeritată a politicei lor.

(Biroul presel.)

Congresul Învățătorilor

(Urmare)

Situată materială

Salarizarea. Referentul Mihail Găzdroc arată cauzele care îndeamnă învățătorimile să ceară o imbuințării a situației materiale. Propune și congresul primește:

1. Învățătorii să aibă salar egal cu ceilalți ofițieni de stat, care au deces balaureală, dar la nici un caz mai puțin de 80% din salarul profesorilor dela școala medie;

2. Condacătoarele grădinielor troebelane vor primi 80% din salarul învățătorilor;

3. Diringărul școalăi cu 1-2 puteri va primi pentru conducere agendelor directoriale 300 Lei anual, la școala cu 3-4 puteri 400 Lei, 5-6 puteri 500 Lei, iar la școala cu 10 învățători 700 Lei;

4. Bani de locuință învățătorilor necăsătoriți vor primi 10%, din leașă, cel căsătoriți 15%; iar cel căsătoriți și cu familie 20%. În lipsa gădiniei în natură, 5% din leașă;

5. Copiii învățătorilor să fie scutiți de a plăti dădătură la orice școală;

6. Învățătorii să-și primească toate restaurantele de leașă;

7. Învățătorii să primească dela stat împrumute cu 1%, mică când își zidesc case;

8. Preț redus pentru învățător și familia lui pe toate linile de comunicație.

Pensionarea: 1. Anul de serviciu să fie 30;

2. După 5 ani de serviciu să primească 50% din leașă ca avuto-3. Învățătorilor invalizați și le se dă stăbje în administrație; 4. Anii de răsboi și pensionare se vor socoti dublu pentru toți învățători; 5. Văduvoi învățătorului fară prijorie la anul de serviciu al soțului să primească 50% din salar; 6. Orfani învățătorilor să fie crescuți în orfelinat; 7. În trei cei administrărean fondul de pensii să fie 30%;

8. Legea de pensii să fie revăzută tot la 5 ani; 9. Să se dubleze tuturor pensionarilor mica pensie ce o primește, precum și văduvelor și orfanilor, cari au primit pensia înainte de a se forma legea nouă de salarizare.

Dna Maria O. Popescu, conducătoare grădinei de la Cernavodă din Brașov cere o leașă egala cu învățătorii și pentru conducătoare, în acest sens vorbește și Constanta Jenica.

Congresul primește proponerile referentului, iar pe a dñeia Popescu o respinge pe motiv că conducătoarele azilelor, respective a grădinelor de copii au pregătit inferioară învățătorilor.

Organizarea învățătorilor

Referentul C. Ienciu relevă, că mulțele mizerii pe care le-a îndurat învățătorimile provin și din cauza că nu așa fost organizată. Agitația pentru organizarea căi mai repede a învățătorilor prin cercuri culturale, asociații județene și prin asociația generală pentru principiul desecularizării. Citește un proiect de statut pentru asociația învățătorilor din Ardeal, Banat și pările ungurene, compus în vedere acestor idei, pe care congresul îl primește.

Dumitruța propune ca învățătorimile să între în Asoc. gen. a învățătorilor din regat. Raportorul arată, că între scopurile Asociației ce voim să înființăm, este și să formarea unei Alianțe a tuturor învățătorilor din România Mare, aflată că și potrivit să fie și societății regionale care vor înlesni funcționarea Alianței și ce se va putea federa cu societățile similare din Italia, Franța...).

Mihail Găzdroc propune și congresul primește a se aduce mulțumii profesorilor cari au dat creștere falangii puternice a învățătorilor din Dacia superioară.

La omagiale aduse armatei răspunde de căpitan Colosecu și de Loc.-colonel Florescu, prin cuvinte patruncătoare.

Sedinta se ridică la 7 ore seara.

Ziua a II-a

La ora 8 președintele I. Vuia deschide ședința și sădă către unei scrisori a diui get de resort V. Goldiș, care donează 1000 Cor. la fondul orfelinatului învățătorilor.

Congresul îl face ovăzul Indelenegate.

Alex. Pop (Oherla) stăruie ca fondul de 250 milii adunat tot spre acest scop, de învățătorimile din Solnoč-Dobăca, să fie trecut la fondul general al orfelinatului.

Dl. S. Ţerban, raportează despre *prelucrarea nouului plan de învățătorimă*. Limba și istoria națională să-și primească locul de cinste, să devină și stilul natural, igienei, dexterităților însemnată ce și le cuvine. Materie se împarte în secțiuni, anunțându-se mai multă însă să o prelure, după necesitatea scoalei noastre private, sau raporturile schimbătoare.

Dl Dr. N. Compa prefectul județului Sibiu salută prin cuvinte prietenesti congresul.

Dl. V. Goldiș, comunică congresul, că va sosi Mercurea seara un trimes al general-simbului Pochi, să constată la fată locului său înălțării din posturile, ce nu li se cuvine nici decum.

România de azi aşteaptă dela autoritățile sale, de tot felul, să fie cu luar aminte în alegerea persoanelor, cu care voiesc să muncească și să ducă la prosperitate poporul românesc.

Cerem mai ales, ca evreii să fie puși la locul, de care său înredințicit până acum.

Un vînditor.

Memoriul macedo-românilor

Cătră popoarele aliate

Societatea Macedo-Romană din București a prezentat Joi miniștrilor plenipotențiali ai puterilor aliate, în numele românilor macedoneni, un memorior asupra chestiunii albaneze.

Acest membru cere aliașilor să asigure libertatea desvoltare a românilor din Macedonia, incorporându-i la statul albanez, împreună cu o parte din vilăuful Bitola, care nu este locuit de loc de sărbi, cu regiunea Pindului, a cărei populație este exclusiv românească și cu ea mai mare parte a Epirului, care se găsește în aceleași condiții.

Memoriul spune, că elementul macedo-roman nu s-ar putea desvola liber, dacă ar ramâne împărțit în trei grupe plasate sub domnia lui sărbă, greacă și bulgară.

Ei amintesc de asemenea, că raporturile dintr-o român și albanez au fost todeanu excentice și continută a fi.

Se săie că insuflă de macedo români, numiți Cutovlahi, sănt foarte numeroase în diversele regiuni ale Epirului și Monastirului. În Serbia Nouă numai, numărul lor era evaluat înainte de răsboi la 100.000 de locuitori.

Clubul femein feminin sociologic

In salonul dñei Gh. Măcelaru înfrorat cu miresmele primăverii distinsă conferință din Constanța de Dunca Schiavu și-a desfășurat în față unu distins auditor viderile prioritare la rîoul ce așteaptă în România Mare pe femeia română.

Femeia română nu poate lipi dela înălțătoare ce î-o hotărăște firea; de a fi mamă bună și cresătoare înțeleptă, de suflete sănătoase, de suflete mari. Numai împlinind cu răvnă cucernică, chemarea această sănătă și prea frumosă va contribui la înălțarea neamului, împărtășirea Patriei și premenirea omeniei.

La pragul împărăției largilor libertăți și se impune ca și mai slăbită, datorie, să lucrăm pentru acest scop merej sădănd cu toate energiile sufletelor noastre, a feri femeia română de varfurile primejdioase ale vieții. Să o ferim de alunecări în vîltoare luptelor politice, și de orice indeleințire străină de chemarea sa.

Indicând în felul acesta necesitatea înființării unui club femein sociologic, conțurează pe scurt proiectul de statut, pe baza căruia să se înființeze clubul plăină. Auditorul, mulțumind venerabiliei matronei pentru intensul interes ce poartă chestiunile naționale, hotărăge să începe o acțiune de propagandă vie pentru înșapuirea intențiunilor nobile.

Mai pe ales

La posturi de încredere

Ni se scrie;

Este săiu, călă nenorocire au suferit interesele noastre naționale din partea străinilor, iar în răsboiul actual mai cu seamă din partea evrelor.

Nu s-a întâmplat numai odată, ci de neenumărate ori, că în timpul noștri jidani militari, — atât gradele, și trupă și au fugit din linia noastră română și au trecut la dusman. A doua zi, întreaga poziție ocupată de trupele române, era precăută în cenușă.

Cu întristare observ, că oameni mulți din acest neam, jertfînd sume mari, sub formă de excelență patrioți, se văd în slujbe de încredere, săm numări și sefi de gașă...

Să nu uităm însă nici pe un moment, că ei fac, cu unelăile lor și cu mijloacele de care dispun, rău părți întregi.

Oamenii, despre care știm că au lucrat în favoarea puterilor centrale și împotriva tuturor intereseelor românești, trebuie nu ochroti, ci înălțări din posturile, ce nu li se cuvine nici decum. România de azi aşteaptă dela autoritățile sale, de tot felul, să fie cu luar aminte în alegerea persoanelor, cu care voiesc să muncească și să ducă la prosperitate poporul românesc.

Cerem mai ales, ca evreii să fie puși la locul, de care său înredințicit până acum.

Un vînditor.

Stirile zilei

Alta linie demarcatională. Stirile de ieri, susțină în Sibiu, spun că la Paris s'a stabilit o nouă linie demarcatională. Dîncoce din această linie, va să zică de teritoriu românesc, se affă orașele Carei mari, Sâmbărat, Oradea mare și Aradul.

Sărbi din Orăștie. Colonelul *du Tilly* a fost primit de o lume numerosă în piata Orăștiei. L-a salutat, în limba franceză, primarul, din Dr. Romulus Boca. Colonelul a rămas foarte mulțumit de primirea ce i s'a făcut. Dele Orăștie a plecat mai departe spre Deva. —

Banca Ardeleană a semnat la Imprumul național un milion de coroane. Funcționarii săi harinci fac propaganda în comunitatea din imprejurime. —

Duminică, în 2 Martie, la 11 ore s'a lăuntrit parastasă în cimitirul bisericii ort. române, pentru 300 prizonieri din România veche. Au asistat generalii *Dabija* din reg. 2 de vânători, cu toți ofițerii și un batalion. Au vorbit în biserică protopopul V. *Domsa*, la parastasă arhimandritul *Iustin* ca preot al regimentului, primarul Orăștiei, Dr. R. Boca, și Generalul *Dabija*. Cu ocazia parastasului generalul a anunțat pe protopopul Vasile Domsa că e decorat de M. Sa regale *Ferdinand* pentru îngrăjirea prizonierilor români cu ordinul Coroana României în grad de ofițier, iar arhimandritul *Iustin* din reg. 2 de vânători cu facias ordin și încă cu unul. A urmat apoi defilarea. La ora 1 banchet, cu vorbiri mai multe. La ora 3 conductă ecranografică, cu 5 - 6000 de lăre, reprezentând: nuntă, seceris, sezoară, Calărași calușeri, hora și altele. Muzica regimenterului de vânători a executat frumoase bucăți naționale.

Gouvernul unguresc sprijineste bandele. Zilnic *Dreptatea* din Dej scrie în 2 Martie: Din izvor sigur constatăm că președintul republicii maghiare, contele *Károlyi*, se affă de prezent la Carei mari, unde primește raporturi despre luptele bandelor, și a aprobat că bandele să atace și consigăci și înmormântarea președintelui nostru G. Pop de Băsești.

Cu două săptămâni. Bandele săcusești, incuajate și plătite de guvernul dela Budapesta, după ce au omorât pe români din satele de pe la Zălău, au devastat și prăvălile negustorilor maghiari din Zălău. Acești maghiari, expuși foamei, se roagă acum de armata română, care a alungat pe săcii, să le dea alimentație.

Stire ziaristică. Din Brașov primul întâlnitor număr al organului economic, industrial, comercial și finanțiar, *Foaia Comerçanților Români*, care se înărea cu text român și german (*Romanische Handelszeitung*), Foaia sporește Dumineca, Abonamentul 20 cor. pe an. Director: I. Petrușean, Brașov, Strada Vâmii 11. — Foaia are de scop să facă cunoștințe, pentru comercianții și industriași, legile și ordonanțele ministerului de industrie și comerț. Alături de aceasta, mijloacele cereri de oferte pentru serviciu, închirieri, vânzări, cumpărări și altele.

Seasarea Banatului. Dl. Dr. Rudolf *Brandsch*, distins bărbat al sașilor, lăcând o călătorie primărește legătură politice, a publicat în ziarul lugojan *Sădunăvara* un articol de importanță despre soarta viitoare a Banatului. Autorul articoului își resumează experiențele călătoriei în următoarele 3 momente:

1. Bănatul se va separa de Ungaria;

2. Nu este iertat ca Bănatul să se rupă în bucăți;

3. Dacă avem să alegem între România și Sâmbăta, trebuie să ne pronunțăm încă din vreme pentru România.

† **Anastasia Jina născ.** Cicloa, mama preotului Vasile Jina din Valea-Georgelui, după scante și grele suferințe, a adormit în Domnul, Sâmbăta, în 15 Februarie la orele 5 dimineață,

în etate de 75 ani. Rămășițele pământășii ale defuncției s-au aşezat spre vesnică odină, în 17 Februarie la ora 1 p. m., în cimitirul bisericii ort. rom. din Valea-Georgelui. Odihnească în pace!

Limba franceză este, cum și în limba diplomatică de multe veacuri. După 1871 Bismarck vocea să înlocuiescă cu limba germană și a trimis lui Gorceacov o notă diplomatică în temeiul:

— Gorceacov a răspuns la notă să nu propună testeze, dar răspunsul era scris... rusește. Noi următorul ale lui Bismarck s'a redactat cărăsă în limba franceză.

Dare de sămăt și militămită. Crescătin Nicolae Costea lui Arvan și soția sa *Rasulina* precum și generele lor Vasile *Glurgia* cu soția sa *Fiorica* din Bulbuc, au dărut pe seama bisericii noastre din Bulbuc 50 coroane, pentru care sună său facut un stelă (podis) pentru achiviu bisericii și un scaun pentru stranier. Pentru dărul acesta, ca faptă vrednică de urmat și pomeneire, mulțumește subscrisul.

Bulbuc, 28 Februarie 1919. Ioan Ceaca, paroh ort. rom.

Concert. D. soara *Dora Lepa*, absolventă distinsă a conservatorului de muzică din Buzău, soprano lejeră de coloratură, va da un concert în orașul nostru în 8 Martie nou.

La «Reuniunea română de înmormântare din Sibiu sau pe fost primiști urmăriți membre noi: Ioan Totan, econ. și soția sa Ana (Sebeșu) sună; Ioan Ienure, lucrător la saline și soția sa n. Pârvu (Ocna-Sibiului); vîd. Mariuța Tinca (Lăzărevo) din Răsări; Bertu Schun, Iosif Budu, muzicale și soția sa Ana, Nic. Pinciu, econ. și soția sa Stana n. Stanciu (Sibiu); Nic. Tilicea, nr. 210 și soția sa Sneeta n. Covaci (Daneș); Teodor Moldovan n. Nicoară, vîduva morărescă și fiul ei George Moldovan, morar (Cucerden) sâcă. Ajutoare statutare s'au pitită după rapoșturi membrilor: Maria Totan (Sebeșul săs.), Maria Arisinte (Sibiu), Samoilă Roșu, dir. scoł. (Sebeșul săs.), Nic. Săcăre (Inv. (Târnova), Mihail Ganea (Venetia), Ștefan Strâmb, promotor comit, Toma Campean, portretul Reun, de înmorm. gr. cat. (Sibiu) și soția sa Floarea, Maria Hila (Sibiu), Elenuta Varan, Soțu, soție de notar (Bogor-Prund) Eva Îmbăruș Joh. Then, meșteria (Sibiu) Sora Mitrea (Răsări), Emanuel Beja, paroh (Zlatna) Ion Brăteanu econ. (Bradățel) cu cari numărul membrilor decedați din străinătatea s'au urcat la 374. Membri noi se primise la prezentul *Vic. Torădăjanu* și la casarul *Timotei Popovici*, prof. sem. (Strada Cisnădiei Nr. 7).

Film artistic. Cinematograful orașului Sibiu (Piata Hermann, lângă casărmă) are Jol, Vineri și Sâmbătă o interesantă programă, și va cuprinde un film artistic, care a obținut mare succes în toate cinematografele; se reprezintă sub titlu de *Târgul de fete*, istorie americană în 4 acte.

Prețuri maximale

Primul:

Pe întreg teritorul ocupat au fost stabilite prețurile maximale. Unde nu sunt încă date publicitatea, să se dispună să se publice în timpul cel mai scurt.

Sau lăsat măsurile necesare pentru ca provoquarea populației cu articole de alimentație de prima necesitate să nu suferă nici o daună, chiar și atunci dacă în urma fixării prețurilor maximale ar dispărea unele articole din piață.

Situația alimentară este, din primul moment decănd C. D. R. a preluat guvernarea teritoriilor unite cu România, gravă. Sunt factori importanți în viața statului nostru, a căror provoquare cu alimente este o datorie principală a C. D. R.

Așa spre pildă și datoria noastră nobilă și săptă a asigurărea hranei de toate zilele pentru armata română de ocupație. Tot astfel privim de o mulță plăcută îngrăjirea cu alimente a armatei teritoriale și a jandarmeriei, ne mai amintind formăriunile mici ocazionale.

Provederea muncitorilor dela mine și diferențe întreprinderi, ale căror număr trece peste

200.000, totașef a întregului aparat personal dela Câile ferate, formează una dintre cele mai grave probleme de alimentație.

Dacă mai însemnăm și de lipsurile mari ale orașelor, el care tablou situației schițat prin datele de mai sus.

Când a preluat C. D. puterea publică, a avut la dispoziție 10 (zece) vagioane fâină. De sine se înțelege, că cum ar veni în grabă la măsuri extraordinare, dar potrivite pentru asigurarea mensului normal de alimentație, mai ales, că rezervele adunate au fost consumate. Cîntă lunar care trebuia să fie pus la dispoziția celor avizaja la sprînj, se urca la 500 vase de fâină.

Până acum ne putem îndeplini datoria noastră grea impusă de Imperiul austro-ungar numai bunăvoieții cetățenilor și harincii comisarilor de alimentare. Sătem săgur că publicul mare înțelege situația gravă în care ne aflăm, și că ne va da tot concursul său, întru învinuirea greutăților, care se ivesc.

In timbul cel mai scurt vom contingenta după localități superplusul articolilor de alimentare, întrucât celelalte singularuri vor încerca a eluda această dispoziție corectă și ură după parere noastră, vom fi să păsim la rechiziționare cu forță, după ce va trece terminal fixat pentru pentru predarea prisosului.

Facem atenții toți locuitorii, că nu vom suferi nici o contravenție și vom proceda cu toată energia împotriva acelor, cari ar putea să ne pună piedici, folosindu-se de situația gravă în care ne aflăm, și vom străpătra crăciune pe toți speculații cu alimente și articole de prima necesitate, fară considerare la alte interese secundare.

(*Biroul presei*).

Pentru meseriașii români din Sibiu

Invitat

Potrivit hotărârii luate de consiliul măiestorilor români din Sibiu, înaint în această perioadă meseriașii români sibieni să confestătăre, ce se va înțelege *Duminică*, în 9 Martie n. c. ora 2 1/2 d. a. în localitatea Reuniunii noastre (Strada Bruckenthal Nr. 17, etaj).

Trăindu-se de afaceri ce privesc deosebite pe fiecare meseriaș român, rog ca dela confestătare să nu lipsească nimenie.

Sibiu, 27 Februarie n. 1919.

Vic. Torădăjanu
presid. Reun. sod. rom. din Sibiu.

Contribuire

Pentru orfanii preotului *Ioan Opris* din Cristiș au contribuit:

la 25/1 I. Ceaca din Bulbuc, venitul unei petreceri din Cârma Cor. 105.—	Teodor Hermann prot. Deș	50—
la 29/1 I. Muțiu, colecția la o petrecere în Abrud-sat		50—
" Valeriu Coțru din Dâncu-m.	"	10—
" T. Toader, colecția din Mărișel	"	61 20
I. Fodorean din V. Bulzului	"	20—
13/1919 Cl. Gramă, not. cere. Rădușor	"	10—
la 27/1 Colecta din Groagiu-de-sus	"	134—
" fam. Ioan Dâncilă	Răpa-Rimete	60—
" fam. Ioan Dâncilă	"	40—

Cassa arhiepiscopiei.

Teatru în Sibiu

Cinematograful Grasușei, Piata Hermann, Directoră: D-na M. Scholtess, Jol, Vineri și Sâmbătă: *Târgul de fete*, dramatică senzatională.

Incepultur la ora: 0/4 și 8/4 seara.

Cinematograful Apollo, Strada Schevia.

Directoră: Dna Emil Toth.

Jol: *Orfani de figan*, mare dramă în 4 acte, în primul rol Ellen Richter.

Vineri: *Resusbenare lui Avenir*, dramă.

Incepultur la ora: 0/4 și 8/4 seara.

Dr. Ittu medic practic universal și dentist
să se reînnoiește anual și ordinează zilnic
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 36.
(61) 1-3

Nr. 48/1919

(57) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II se scrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.»

Emolumentele impreună cu acest post sănt cîte fascinante în coala B. pentru conguș.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în terminul deschis, iar reflecții — pe lîngă strictă observare a prescrișelor reglementare — să se prezinte în comună în vre o Dumineacă sau sărbătoare pentru a căntă, a servi, a cuvânta — cu un cuvânt pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, la 10/21 Februarie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.or. român al trăsătrui Geoagiu, în conțelegeră cu comitetul parohial respectiv.

Iosif Popovici
protohop.

Nr. 58/1919

(58) 1-3

Concurs

Pentru întregirea definitivă a catedrelor a treia de invățător (invățătoare) la școala noastră din comună Preșmer, protopopiatul Brăsovei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela cea dină publicare în «Telegraful Român».

Invățătorul (invățătoarea) ales și întărât va avea:

1. Salar conform legilor în vigoare, care se va plăti anticipativ din cassa bisericii.

2. Cvartir în edificiul școalei sau 240 cor. bani de cvartir.

3. Pentru grădină școlară 20 cor.

4. Adaus de achiziție 400 cor. pe an, pe timp nedeterminat.

Doritorii au să-l înainteze rugările lor conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopeșc și să se prezinte în biserică în vre o Dumineacă sau sărbătoare, pentru ca să-l cunoască poporul.

Din ședința comitetului parohial.

Preșmer, în 23 Decembrie 1919.

Ioan Ludu,
protohop.

George Șuraru,
secretar.

În conțelegeră cu comitetul parohial Oficiul protopopeșc al Brăsovei.

Dr. V. Săftu
protohop.

Nr. 80/1919

(59) 1-3

Concurs

Pentru întregirea unui post de invățător la școală populară gr.or. română din Sebeșuș, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sănt:

Salar della comuna bisericescă 1200 cor., restul întregire de stat.

Relu de cvartir și grădină 380 cor.

Concurenții au să-l înainteze cererile întruite conform normelor din vîgoare, în terminul arătat, subsemnatului oficiu protopopeșc.

Cunoșătorii de muzică vor fi preferați, și dacă invățătorul ales va fi în stare să instruieze și conduce corul bisericesc și reuniiune de căntări, va primi remunerări speciale.

Sebeș, la 11/24 Februarie 1919.

Oficiul protopopeșcital, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protohop.

Regatul României**Ministerul de Finanțe****Datoria publică****Imprumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919**

Emis printr Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu

Prospect

In virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919, Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, emite bonuri de tezaur 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest imprumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru nouă organizare a funcțiilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Banatului și Părților ungurene, unite cu Regatul Români.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 6000, și 10,000 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în fiximile semnăturile Ministerului de finanțe al Guvernului Regal Român, a Șefului Resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest imprumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor. Bonurile de tezaur vor fi prime pe valoarea lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate cassele publice. Cupoanele săcuse vor fi prime la aceeași casă drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în găi) la cassele publice (cassierele instituțiilor de stat) până la 50%, a valorii nominale și cu o dobândă de 4%, anual.

Bonurile de tezaur vor fi prime pe valoarea lor nominală în plată pământurilor parcele conform proiectei reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primerul cupon poartă scadere 1 August 1919.

Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei pe paritate, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detentorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cinzeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunta acest imprumut în întregime sau parțial înainte de terminul fixat și în urma unei publicații speciale printr «Monitorul Oficial» cu săse luni de zile înainte data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezintă la rambursare, se prescriu după trecerea de 30 de ani, iar cupoanele săcuse și negreșite la plată se prescriu după 5 ani dela data scadentei lor.

Sacurile săcuse vor fi reducibile.

În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse, sau furate, se vor libera proprietarul după în conformitate cu legea decretată cu N. 3380 din 15 Noemvrie 1918. Cunoștință de dispoziția acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Condițiunile de subscriere

In baza prospectului de emisie, subscrierea la imprumutul cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subsrierea se va face:

a) la băncile românești.

b) la băncile săsești,

c) la perceptoare,

d) la direcțiunile financiare,

e) la prefecturi și preturi,

f) la alte instituții și particulară, prevăzuți cu autorizație specială din partea Consiliului Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu.

52 5-12

Pretul de subscriere este fixat al-pari, adecă una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscribere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, cari sănt dateate de mai înainte, sau inclusiv în Octombrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu. Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziare, are dreptul să încidă subscricerile, când va vol.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscriserilor, reducându-le la sumă, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriitorului i se va libera o chitanță, constănd subscrierea și efectuarea vîrșământului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanță plătitălor, la locurile de subscripție.

Bonurile de tezaur definitive împreună cu opti cupoane de dobânzi semestrale se vor elibera cel mai târziu la lule st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor.**Şeful resortului: Dr. Aurel Vlad m. p.**